

Föreningen Bärkraft.ax Åland

VERKSAMHETSBERÄTTELSE

1 april 2022 - 31 mars 2023

bärkraft.ax

HÅLLBARHETSLOTSARNA

Behandlad och godkänd av årsmötet 25 maj 2023

Nätverket bärkraft.ax

Nätverket bärkraft.ax är navet för samordningen av arbetet med att förverkliga Utvecklings- och hållbarhetsagenda för Åland. Nätverket bildades i början av år 2016 på initiativ av aktörer från offentlig sektor, näringslivet, föreningslivet samt bildningssektorn. Bärkraft.ax är öppet för deltagande av aktörer i alla samhällssektorer och alla människor som aktivt vill bidra till ett bärkraftigt och hållbart Åland.

Föreningen bärkraft.ax Åland r.f

Inom nätverket finns föreningen bärkraft.ax Åland r.f., vars medlemmar består av organisationer som är medaktörer i nätverket. Föreningens syfte är att främja en hållbar och bärkraftig utveckling på Åland. Föreningen ska genom sin verksamhet bidra med inspiration, samordning, råd i arbetsmetoder, utvecklande och förvaltning av engagemang, kompetensutveckling och konkreta verktyg för förverkligandet av utvecklings- och hållbarhetsagendan.

Föreningen håller ett årsmöte på fastställd dag under perioden januari–maj. Däremellan sammanträder styrelsen vid behov. På årsmötet väljs styrelseordförande och övriga ledamöter i styrelsen, medan styrelsen inom eller utom sig utser en sekreterare, en kassör och andra nödvändiga funktionärer.

I början av år 2022 fastslog styrelsen en strategi och handlingsplan för föreningen, för att tydligt positionera vad föreningen ändamålsenligt kan och bör bidra med till nätverket som helhet och för att lyfta blicken längre än de två verksamhetsår som verksamhetsplanen syftar till att beskriva. Strategin och handlingsplanen har integrerats i den dagliga verksamheten från smått till stort under verksamhetsåret. Därtill har styrelsen även detta år, som övriga år, utvärderat och till viss del reviderat policydokument.

Föreningen har under verksamhetsåret haft två anställda i syfte att tillhandahålla en lotsfunktion. Lotsfunktionen vägleder och bidrar till en helhetsbild och ska därför vara en viktig samarbetspart för alla med intresse av förverkligande av utvecklings- och hållbarhetsagendan.

Styrelse, verksamhetsgranskare och personal

Lotta Nummelin

Ordförande

Julia Lindfors

Kassör

Henrik Lagerberg

Ordinarie styrelsemedlem

Linda Lund

Ordinarie styrelsemedlem

fram till 20 mars 2023

Tage Silander

Verksamhetsgranskare

Jacob Haagendal

Vice ordförande

Tomas Urvas

Ordinarie styrelsemedlem

Alexandra Walk-Liljeroos

Ordinarie styrelsemedlem

Karin Rosenberg-Brunila

Sekreterare utanför styrelsen

Jan-Erik Rask

Verksamhetsgranskare (suppleant)

Karin Rosenberg-Brunila

Ledande hållbarhetslots

1 april 2022 - 31 mars 2023

1 april 2022 - 31 juli 2022 (80 %)

1 augusti 2022 - 31 mars 2023 (100 %)

Sofia Enholm

Hållbarhetslots

1 april 2022 - 31 mars 2023 (100 %)

Föräldraledig från och med 11 oktober 2022

Elise Åkerblom

Vikarierande hållbarhetslots

1 november 2022 - 31 mars 2023 (100 %)

Om verksamhetsåret

Verksamhetsåret 2022–2023 har för föreningen bärkraft.ax Åland som alltid påverkats av samhällsläget. Kännetecknande för året som har passerat har delvis varit *påfrestning*. Som en förening som ständigt samverkar med en stor bredd av personer och organisationer i det åländska samhället, och i hög grad är beroende av andras engagemang för förverkligandet av insatser, syns påfrestningen i summeringen av verksamhetsåret. Frågor som rör områden kopplat till social hållbarhet i olika former har varit av speciellt intresse bland medaktörerna inom nätverket. Då samhället och omvärlden känns orolig verkar organisationer naturligt fokusera sitt hållbarhetsengagemang mot att medmänniskor och medarbetare har goda förutsättningar för att må bra och känna tillit, framom att exempelvis fokusera på stora steg för innovation eller policyutveckling. Frågor som även tidigare år har varit angelägna för medaktörerna och som trots viss ändrad riktning i övrigt har stått som ständigt aktuella har varit klimatfrågor i olika former.

Intresset för att bidra till målen i utvecklings- och hållbarhetsagendan i sig, genom medaktörskap eller engagemang i nätverksgrupper, fortsätter. En ny nätverksgrupp för professionella konstutövare har bilats med stöd från lotsfunktionen. Samtidigt har civilsamhällets nätverksgrupp hittat nya former för att organisera sig i olika frågor som är gemensamma för tredje sektorn. Nya medaktörer har under året tillkommit i den sedan tidigare stora gruppen organisationer som ställer sig bakom utvecklings- och hållbarhetsagendan och vill bidra med egna insatser för att se agendan förverkligad.

Föreningen ser med tillförsikt på de olika initiativ som bedrivs utan koppling till lotsfunktionen. Som övriga år vill vi betona att det är av vikt att komma ihåg att inte tolka föreningens verksamhetsberättelse som en beskrivning av vad som händer i alla livfulla delar av nätverket bärkraft.ax. Verksamhetsberättelsen är en beskrivning av de delar av nätverket där föreningen genom hållbarhetslotsarna eller styrelsen direkt har varit drivande eller delaktiga i.

Lotta Nummelin

Ordförande

Karin Rosenberg-Brunila

Ledande hållbarhetslots

Verksamheten

Föreningens verksamhet är oberoende. Verksamheten utgår från och utvecklas genom att det samlade kunskapsläget, samhället, direktiv och normer förändras. Lotsfunktionen bidrar till trygghet i samarbetssituationen, en pålitlig funktion i det gemensamma. Föreningens ledord är Tillförlitlig, Brobyggare, Möjliggörare och Anpassningsbar. Ledorden beskriver föreningen föreningens mission och föreningens roll i nätverket.

Lotsfunktionen bedriver bland annat lotsstöd till organisationer, samordnar nätverksgrupper och kommunikation samt projektleder medaktörsmöten.

Lotsstöd till organisationer

Lotsfunktionen har under året bedrivit lotsstöd till företag, kommuner, myndigheter och föreningar. Informationstillfällen om agendan och nätverket för olika typer av organisationer har arrangerats. Lotsfunktionen har även medverkat i styr- och referensgrupper.

Exempel på lotsstöd för organisationer:

ReGeneration 2022 och 2023

Utvecklingsmöten med fokus på Åland som evenemangsplats i organisationens årliga summit, ålänningars möjligheter att bjudas in och medverka. Även medverkan under ReGeneration summit 2022 som Senior Changemaker.

Ålands yrkesgymnasium

- Inspirationsföreläsning och workshop om hållbart företagande.
- Medverkan i Dragons Den-jury för projektet Ungt företagande, för att kommentera på företagariidéer ur hållbarhetsperspektiv.

Högskolan på Åland

- Föreläsning och workshop om bärkraft.ax och utvecklings- och hållbarhetsagendan för studerande.
- Fördjupning i utvecklings- och hållbarhetsagendan med fokus på tillit och ledarskap för studerande.
- Workshop under Nordens dag 23 mars 2023, samarbete med Mariehamn stad.

Gear Up

Temadag hållbar utveckling inom turistbranschen.

Doktorand Blekinge Tekniska Högskola

Praktiskt stöd i utförande av fallstudie.

Paf

Klimatmål.

Ålands Idrott

Förankring av policy i förbunden och handlingsplan relaterad till policy.

Ålands elandelslag

Hållbarhetsredovisning.

Ålands Marthadistrikt

Inspirationsdag för Grankulla-marthor.

Åland Post

Hållbarhetskoncept friskvård.ax.

Fastighetsverket

Samverkan cirkularitet.

Green Key Åland / nätverket

- Ordförande i styrgruppen.
- Klimatrapportering och klimatkompensation.

Grit:Lab

Samverkan digitalt hållbarhetskoncept.

Utvecklings- och hållbarhetsrådet

Löpande information/föredragande.

Embla Food Awards

Jurymedlem.

Ungdomsrådet

Skapa engagemang i nätverkets Ungdomsråd och bidra med samordningen av träffar och ungdomsfrågor.

Samverkansmöten för medaktörer i nätverket

Medaktörerna hittar genom lotsfunktionen gemensamma nämnare och insatser som önskas utföras (exempelvis matchningar mellan företag och ideella organisationer för olika insatser).

Kalender för företag gällande hållbarhetshändelser och temadagar lokalt och internationellt 2023

Majoriteten av lotsstödet till organisationer bedrivs i dagsläget genom e-post och telefon, vilket dels kan förklaras av att arbetssätten ändrades under pandemin, dels för att lotsfunktionen ständigt blir mer etablerad. Behovet att träffas uppstår främst om många inom organisationen vill ha information eller stöd samtidigt, om lotsfunktionen sammanför flera organisationer för samverkan eller om personen som tar kontakt inte tidigare har haft kontakt med lotsfunktionen. Utöver angett har således lotsfunktionen stöttat i ett 80-tal ärenden per e-post eller korta sittningar. Lotsstöd över telefon dokumenteras inte, men är i betydande minoritet jämfört med stöd som erhålls genom e-post.

Presentation hos Grit:Lab
20 januari 2023. Bild: Grit:Lab

Fakta för bra beslut med Jonas Ahlskog
7 februari 2023

Samordning av nätverksgrupper

Inom nätverket bärkraft.ax finns en stor bredd av organisationer från offentlig sektor, näringsliv, civilsamhället, konsten och kunskapsutvecklingen där sektorsövergripande dialog möjliggörs genom nätverksgrupper. Lotsfunktionen erbjuder sig att agera sekreterare i nätverksgrupperna och fungera som stöd och rådgivare.

Nätverksgruppen för hållbara storföretag på Åland

Gruppens huvudsakliga syfte är att driva på de större åländska företagens arbete med att förverkliga den åländska utvecklings och hållbarhetsagendan.

Stormöte 22 april 2022

Huvudpunkter var kunskapsdelning gällande storföretagens aktiviteter i egna organisationer kopplat till utvecklings- och hållbarhetsmålen, uppföljning av klimatåtagandet och föreläsning och diskussion relaterat till rekrytering och meningsfull sysselsättning.

Stormöte 18 november 2022

Huvudpunkten var områden som företag inte själva kan driva rakt av, men dock bidra inom, och som de anser speciellt viktiga och bör levereras från politiskt håll i och med att de är speciellt angelägna och avspeglar samhällsläget.

Se även företagsluncher- eller frukostar, Lotsstöd i sakfrågor.

AxLead

Ledarskapsprogrammet AxLead strävar till att skapa ett ledarskap som får människor att blomstra med av storbolagen gemensamt prioriterade ämnesområden. Detta görs genom att utbyta kunskap, erfarenheter och inspiration inom ledarskap. Totalt engagerade AxLead ett 50-tal personer, där primär målgrupp är top management inom åländska bolag.

Frukostseminarium 4 november 2022

Tema: Leadership in rapid change

Frukostseminarium 27 januari 2023

Tema: Agilt ledarskap som investering i blomstrande företag

Mentorskap

Inom ramarna för AxLead pågår även ett mentorskapsprogram med syfte att möjliggöra kunskapsdelning mellan personer mellan modulerna. Deltagarna i programmet fick ange vilka områden och frågor som intresserar och blev sedan ihopparade efter område och de önskemålen man lyft. Mentorskapsprogrammet är pågående från och med maj 2021. Under januari 2023 gjordes en ny matchningsrunda då ett 20-tal personer matchades inom ramarna för programmet.

Civilsamhällets nätverksgrupp

Nätverksgruppens huvudsakliga syfte är att sammanföra det åländska civilsamhället, stärka civilsamhällets kapacitet att arbeta med hållbarhetsfrågor och samverka kring påverkansarbete för att den åländska utvecklings- och hållbarhetsagendan ska förverkligas.

Möte för ordförande för civilsamhällesaktörer den 9 maj 2022.

Se även civilsamhällesfrukostar, Lotsstöd i sakfrågor.

Nätverket för hållbar kommuner

Gruppens huvudsakliga syfte är att främja, stärka och sammanföra kommunerna i arbetet med att förverkliga den åländska utvecklings och hållbarhetsagendan.

Informationstillfälle 20 april 2023

Peppa pollinatörer och utedassets 123

Nätverket för hållbar kunskapsutveckling

Lotsfunktionen gick med i nätverket.

Nätverket för hållbar kunskapsutveckling på Åland (KUT) initierades 2018 av Ålands fredsinstitut, ÅSUB, Högskolan på Åland och Ålands sjöfartsmuseum. Idag ingår även Ålands landskapsregering, Centralbiblioteket på Åland och lotsfunktionen inom nätverket bärkraft.ax i KUT. KUT har som mål att skapa intresse och förståelse i samhället om fakta, kunskap och forskning samt att främja forskningens ställning på Åland. KUT verkar genom bl.a. evenemang och debatt. KUT håller regelbundna möten.

Lotsfunktionen har främst medverkat i planeringen av Fakta för bra beslut-serien under 2023. Första evenemanget ägde rum 7 februari 2023, då docent Jonas Ahlskog ledde ett lunchseminarium kring frågorna Behövs fakta i politiken och i beslutsfattande? Vad för sorts fakta behövs för goda beslut? Har beslutsfattarna tillgång till de fakta de behöver? Räcker det med fakta för bra beslut?

Nätverksgruppen för professionella konstnärer och konstutövare på Åland

Lotsfunktionen har stöttat konst- och kulturutövare i deras ingång i nätverket. Gruppen har tagit fram syftesbeskrivning och manifest gällande deras roll och aktivitet inom nätverket under verksamhetsåret. Manifestet presenteras under Nordens Instituts julträff för konstutövare i december 2022. Efter lanseringen har ett 20-tal konstutövare ställt sig bakom manifestet nedan beskrivet.

Syftet med nätverksgruppen för professionella konstnärer och konstutövare på Åland är att skapa en plattform som skall göra det enkelt att ta kontakt med aktörer ur det breda professionella fält inom konsten som gruppen representerar. Syftet är också att tydligt uttrycka den värdegrund alla i gruppen står för - den värdegrund som, utöver i utvecklings- och hållbarhetsagenden, formuleras i gruppens manifest - och på det sättet främja vår syn på konstens plats i samhället i alla de samarbeten som kan uppstå.

Syftet är att stöda alla former av samarbete både med aktörer utanför gruppen och aktörer inom den - att bidra med det oväntade, det visionära och det vidare perspektivet i alla sammanhang. Konsten går sällan helt att kategorisera men för att underlätta möjligheten att hitta rätt bland gruppens specialkompetenser har vi trots det gjort ett försök, och listat nätverksgruppens medlemmar enligt olika konstformer - dock i mycket grova drag, och många medlemmar bidrar med tilläggsinformation utöver sina kontaktuppgifter.

Manifest för professionella konstnärer & konstutövare

Den fria och levande konsten kan bidra till det goda i vårt samhälle.

Den professionella konsten och dess utövare - oavsett vilken specifik konstform vi avser - står för det mod och den integritet som behövs för att uppriktigt och förutsättningslöst förhålla sig till de stora existentiella frågorna som existerar här och nu.

Den professionella konsten och dess utövare har också de visionära förmågor som kan visa en hoppgivande väg framåt - och därmed bidra till de strömningar och rörelser i samhället som i slutändan resulterar i nya former av positiv samlevnad, innovationer och lösningar.

Den professionella konsten står samtidigt som en garant för det konstnärliga kunnandets kvalitet och kontinuitet.

Den levande konsten - kan ge oss nya insikter och infallsvinklar. I möte med konsten förfäinas våra sinnen. Våra hjärnor och hjärtan tränas i förmågan att tänka och känna nytt.

Genom att förstå konsten som en medvetet vald riktning i samhället kan vi skapa mänskliga och också hållbara samhällen.

Ett aktivt professionellt konstutövande i ett samhälle är förutsättningen för att kulturen i en mer bred bemärkelse skall fortsätta att utvecklas och förbli relevant.

Det betyder inte att all slags nyttotänkande är av ondo - däremot att det kan vara förtjänstfullt att inse dess begränsningar och tendens att bli enkelspårigt och kortsiktigt. Konstens frihet bör värnas och bör inte styras av politiska dagsländer eller agendor.

När den konstnärliga integriteten och det konstnärliga arbetet till fullo respekteras, och investeringarna i den konstnärliga verksamheten utgår från de rätta förutsättningarna och förväntningarna, då har konstnärerna och konstfältet också möjlighet att bidra med det som är deras verkliga förmåga. Nämligen, att vara den rörelse i samhället som formar, omformar och förvaltar tusentals år av konstnärlig verksamhet och som värnar om den upplevelse av inre rikedom som enbart materiellt välstånd inte förmår tillföra.

Den professionella konsten behövs för att det större perspektivet skall vara närvarande i våra beslut.

I vår mänskliga längtan efter konst och konstupplevelser finns också önskan om att få dela den upplevelsen med andra.

Den delade erfarenheten kan ge vår redan gemensamma referensram djup och mening - men den kan också skapa nya och mer inkluderande referensramar - en gemensam vidare horisont.

Den professionella konsten är nödvändig för demokratin. Sambandet mellan en fungerande demokrati och utbildning har på ett förtjänstfullt sätt påtalats av bildningsfilosofen John Dewey. Han menar att utbildning möjliggör det att man i ett samhälle gör välavvägda val.

Enligt definitionen i grundskolans läroplan ska ”den grundläggande utbildningen stödja elevernas utveckling till humana människor som strävar efter sanning, godhet och skönhet samt rättvisa och fred. I denna utveckling är motsättningar mellan strävan och rådande verklighet oundvikliga. Bildning innebär bland annat att kunna hantera dessa motsättningar på ett etiskt och empatiskt sätt och våga försvara det goda.”

Den definitionen uppmärksammar också utmaningen i motsättningen mellan strävan och rådande verklighet. Konsten är en avgörande komponent i den bildning som ger oss styrka att hantera det faktum att världen är vacker och världen är grym.

Därför vill vi, som utövande professionella konstnärer på Åland tydligt uttrycka att vår strävan, som enskilda och som kollektiv, och i vårt samarbete med andra samhällsaktörer, är att främja hela samhället sett i ett längre perspektiv.

Genom att i våra handlingar måna om konstens kontinuitet och kvalitet, och samtidigt stå för en orubblig integritet i vårt utövande - oavsett uttryck och form - vill vi på ett djupare plan bidra till ett hållbarare samhälle.

Slut på manifestet.

Verktyg

Lotsfunktionen utvecklar löpande portföljen av verktyg som organisationer kan använda sig av i sitt hållbarhetsarbete. I de fall där standardiserade lösningar är lämpliga prioriteras dessa.

Lotsfunktionen har haft Ålands guide för hållbara offentliga inköp tillgänglig och svarat på frågor som har kommit relaterat till implementering av materialet.

Därtill har även ett stödmaterial för medborgarsamtal tagits fram (läs mer under Medborgarsamtal) och en checklista för mångfald vid rekrytering (läs mer under Projektledning gemensamma möten) tagits fram som bestående verktyg.

Mall för beräkning av co2-utsläpp

Under 2022 gjordes för första gången en gemensam uppföljning i scope 1 och 2 för alla storföretag baserat på lotsfunktionens co2-mall, vilket gav gruppen ett gemensamt basår. Uppföljningen upprepas år 2023. Under året har lotsfunktionen tagit fullt ägarskap för co2-mallen (tidigare gemensam med Ålands landskapsregering), vilket även innebär en större uppdatering av mallen. Mallen används även av övriga aktörer, som kommuner och tredje sektorns aktörer.

Checklista för mångfald vid rekrytering

(klickbar i digital version)

Lotsstöd i sakfrågor

Hållbara färdstätt till och från arbetet

Ålandsbanken och Ålandhotels inspirerade 2022 företag att göra en nyuppsättning av kampanjen Hållbara färdstätt till och från arbetet. Detta gjorde Ålandsbanken, Ålandhotels, Crosskey, Högskolan på Åland, Lease-E, Mariehamns stad, Optinova, Paf, Åland Post och Ömsen tillsammans under årets härligaste halvår som börjar 1 april och slutar 30 september.

Varje gång medarbetarna lämnade bilen hemma eller samåkta fick de 1 poäng. Företagen och organisationerna valde själva hur de uppmärksammande kampanjen och det skedde bland annat genom att lotta ut trevliga priser bland deltagarna.

Lotsfunktionen bidrog i planering, med layout och spridning av kampanjen, uppföljning och sammanställning. Bland de som medverkade och lämnade in redovisning av kampanjen, hade medarbetarna inom respektive organisation i snitt samlat in 1600 poäng per företag under periodens gång.

Under vårvintern 2023 agerade Ålandsbanken, Ålandhotels, Optinova och Åland Post kampanjkreatörer för Hållbara färdstätt 2023 – tredje gången giltigt. Kampanjen är öppen för alla typer av organisationer och kampanjperioden pågår från 1.4–30.6.23. Således har förarbetet gjorts under verksamhetsåret 2022–2023, men kampanjen ute i organisationerna pågår verksamhetsår 2023–2024. Baserat på tidigare utvärderingar av kampanjen 2019 och 2022 ligger speciell fokus inom 2023 år hållbara färdstätt på att kampanjen kan kopplas till företagets ordinarie hållbarhetsarbete genom förslag för intern implementering, mätning och inspiration, som lotsfunktionen har tagit fram.

Smarta lösningar sparar energi

Energirådgivning och energispar på Åland, idéer och samverkan bland el- och energiaktörer och Ålands landskapsregering. Lotsfunktionen hade en koordinerande roll i arbetet med att sammanföra aktörer och ta fram tipssidan.

Tipssida för Smarta lösningar sparar energi
(klickbar i digital version)

Civilsamhällets frukostträffar

Visselblåsarfunktion

15 december 2022

Arbete, utbrändhet och psykisk hälsa/ohälsa

19 januari 2023

Det goda samtalet är viktigt - en jämlik dialog och medborgarsamtal

16 februari 2023

Frukostarna har besökts av 15–20 personer per gång; En blandning av personal inom tredje sektorn, styrelseledamöter och aktiva medlemmar. Upplägget har varit omtyckt, men en regelrätt utvärdering görs under kommande verksamhetsår.

Företagsluncher- och frukostar

Klimatkompensering och klimatprojekt

16 juni 2022, företagsfrukost

Avfallslagstiftning

8 september 2022, företagsfrukost

Hållbara investeringar inom el, energi och VVS

28 september, företagslunch

Jobb, utbrändhet och psykisk (o)hälsa

27 oktober 2022, företagslunch

Arbetsmarknad, likabehandling och diskriminering.

1 november 2022, företagsfrukost. Arrangerad av Ålands ombudsmannamyndighet, lotsfunktionen bistod med kommunikation.

Företagssammankomsterna har besökts av mellan 6–30 personer, där företagslunchen om jobb, utbrändhet och psykisk (o)hälsa var den mest välbesökta.

Informationstillfällen

Ålandsbanken

Nätverket bärkraft.ax och arbetet med utvecklings- och hållbarhetsagendan. Personalpresentation.

Folkhälsan

Nätverket bärkraft.ax och arbetet med utvecklings- och hållbarhetsagendan idag.

Grit:Lab

Presentation av nätverket och samverkansmöjligheter för de studerande.

Youth Agenda 2030

Ålands hållbarhetsarbete.

Rebeckorna

Utvecklings- och hållbarhetsagenda för Åland.

Ålands Ungdomsförbund

Information om medverkan i nätverket.

Bengt Dahlgren

Information om medverkan i nätverket.

Åland 100 Clean Up

- Moderator panelsamtal om nedskräpning den 8 juni under Åland 100 Clean Up
- Stöd och samarbetspart för stadsrådets Åland 100 Clean Up-kampanj

Framtidens arbetsmarknad och grön omställning

Medarrangör för lunchseminarium den 19 oktober 2022 med ÅSUB och Nordregio.

Åland 100 Clean Up
2-16 juni 2022. Bild: Ålands natur och miljö

Frukostträff: Hagainitiativet och utsläpp i leverantörsled 4 november 2022

Frukostträffen var ett samarbete mellan lotsfunktionen och Ålands Näringsliv. Under frukosten deltog Hagainitiativets generalsekreterare Nina Ekelund och projektledare Malin Redmo och berättade hur Hagainitiativet lyckas få ihop sitt arbete och jobba med gemensamma mål, vad utsläpp i leverantörsled är (utsläpp i s.k scope 3) och hur man kan mäta och minska utsläppen i leverantörsled.

Östersjöns dag 22 mars 2023

Östersjöns dag firas varje år den 22 mars. 2023 arrangerades Östersjöns dag som ett samarbete mellan Vattenskydd.ax, Ålands Vatten Ab; Ålands Naturskola; Husö biologiska station, Åbo Akademi; Östersjöfonden, föreningen Rädda Lumparn och nätverket Bärkraft. Dagen inleddes med en lunchvandring runt Dalkarby träsk tillsammans med Annika Holmström och fortsatte på kvällen med en föreläsning vid utställningen VATTEN i Jomala allaktivitetshus, Jomala biblioteks foajé.

Östersjöns dag

22 mars 2023. Tony Cederberg föreläser om hur de åländska vattnen mår.

Överräckande av Ålands nya landskapsarter

*Petra Granholm (mål 4) och
Alfons Röblom (tidigare miljöminister)*

Kommunikation

Lotsfunktionen har under perioden agerat redaktör och administratör på nätverkets gemensamma kommunikationskanaler: Webbplats, facebook och instagram. Under verksamhetsåret har speciellt spridning av nuläget för de strategiska utvecklingsmålen i förhållande till indikatorerna betonats. Därtill har webbplatsen genomgått en uppgradering och en kommunikations- och delaktighetsstrategi har tagits fram för nätverket av lotsfunktionen.

Månatligt nyhetsbrev

Kontinuerliga nyhetsuppdateringar och uppdateringar på hemsida

All layout och marknadsföringsmaterial för mål 4:s projekt “Rösta fram Ålands nya landskapsarter”

Instagram

Kontinuerligt flöde, vad händer i nätverket. Fokus: landskapsarter (april-maj), statusrapport, indikatorer och delmål (juni och framåt), arbetsgruppen för koordinering och rapportering och färdplaner (november och framåt)

Facebook

Kontinuerligt flöde i samspel med nätverkets Instagram. Spridande av nätverkets aktiviteter, evenemang och verksamhet.

Youtube

Livesändning av tillitseminarium i februari 2023, samlingsplats för tidigare seminarium och videomaterial.

Åland Pride 2022

Fakta och information på Instagram om hbtqia-personers situation med koppling till agendan

Framtagande och implementering av nätverkets kommunikations- och delaktighetsstrategi

Koordinera och stötta i framtagandet av pressmeddelanden, evenemangsinbjudningar och skrivelser inom ramarna för nätverket

Exempelvis Krafttag EU-medel, inbjudan till lansering av tillitsstudie

Delaktighet i uppdaterande av nätverkets grafiska profil och riktlinjer

Planerad kampanj om pollinationer och avlopp för mål 3, mål 4 samt kommunernas nätverksgrupp

Löpande uppföljning av indikatorer på webbplatsen

Indikatorerna presenteras utöver Statusrapporten på hemsidan sedan januari 2023

Kommunikation i siffror

Facebook

Totalt antal följare: 1550

Antal nya följare: 38

Antal inlägg: 166

Antal gilla-markeringar, delningar & kommentarer: 1445

Störst åldersgrupp: 45–55 år

Instagram

Totalt antal följare: 925

Antal nya följare: 108

Antal inlägg: 116

Antal händelser: 162

Störst åldersgrupp: 35–45 år

Följare kön: 73,3 % ♀ / 26,7 % ♂

Mailchimp / Nyhetsbrev

Totalt antal prenumeranter: 280

Antal nya prenumeranter: 38

Antal månatliga nyhetsbrev: 11

Medborgarsamtal

Medborgarsamtalens huvudsakliga syfte är att ge oss alla möjlighet att öva oss i delta i "goda samtal", vilket förhoppningsvis bidrar till en fördjupad förståelse för demokratin, ökad mellanmänsklig tillit och minskande polarisering i det offentliga samtalet.

Lotsfunktionen har under verksamhetsperioden i enlighet med verksamhetsplan tagit fram ett stödmaterial för alla som vill utföra ett medborgarsamtal. Materialet, som vilar på Dialogpaus-modellen, gav ringar på vattnet genom civilsamhällets intresse av att bekanta sig med medborgarsamtal som metod. Under verksamhetsåret ordnades en civilsamhällesfrukost på temat. Intresset för att utbilda sig i modellen var så pass stort under frukosten att lotsfunktionen under kommande verksamhetsår kommer att hålla en hel utbildningsdag för att deltagare direkt ska kunna arrangera och leda samtal enligt modellen, öppet för alla som vill lära sig mer om att hålla i konstruktiva samtal eller möten samt ge ett jämlikt bemötande som en del i beslutsfattande eller beredning. Utbildningen blev fullsatt redan innan officiell kommunikation inleddes, och de som går utbildningen kan i sin tur ta vidare kunskapen i sin organisation genom t.ex. vårt stödmaterial.

Stödmaterial för medborgarsamtal
(*klickbar i digital version*)

Processledning mål 7

Processledaren ansvarar för den löpande uppföljningen av implementeringen av färdplanen för det strategiska utvecklingsmålet. I samarbete med målsvarig deltar processledaren i målets arbetsteam. I uppdraget ingår den administrativa uppföljningen med bland annat den löpande uppdateringen av färdplanens åtgärder på hemsidan bärkraft.ax.

Mandat/uppdragsbeskrivning för arbetsgruppen för koordinering och rapportering:

- Medverkan under gemensamma träffar för arbetsgruppen för koordinering och rapportering.
- Drivande gällande gruppens gemensamma utskick gällande aktiviteter kopplade till utvecklingsmålen för organisationer på Åland. Utskicket färdigställdes och gjordes i oktober 2022 och delgavs till alla inom arbetsgruppen som en av grunderna för färdplansrevidering i december 2022.
- Organisatör av teammöten för mål 7-teamen. Under perioden har teamet träffats i juni och november 2022. Ansvarat för kommunikation med teamen mellan mötena och tillsammans med målsvarige anpassat arbetet inom mål 7 baserat på teamet input.
- Ansvarade för uppdatering av färdplaner för mål 7. Under perioden har färdplanen uppdaterats i juni 2022 och december 2023.
- Tillsammans med målsvarig, tagit fram beredning för nya delmål för mål 7. Efter godkännande förankrat de nya delmålen.
- Kringhändelser kopplat till färdplanens aktiviteter och utförande av dessa, som ministermöten inför budget år 2023 och år 2024, planering av husbyggarskola, planering av kampanj relaterat till konsumtionsbaserade utsläpp, förankring gällande färdplanerna och möjlighet att infoga insatser i planen hos organisationer i samhället etc.
- I slutet av verksamhetsåret steg ledande hållbarhetslots även in i beredningsgruppen för arbetsgruppens för koordinering och rapportering.

Lotsfunktioner har lagt stort fokus på att stötta hela arbetsgruppen för koordinering och rapportering i deras arbete och kommunikation, inklusive det som kretsar kring processledning för mål 7. Sett till hela arbetet med kommunikationsmaterial, layout, lotsstöd samt processledning går en betydande del av lotsarnas arbetstid till att bistå i förverkligandet av arbetsgruppens tankar och idéer. Detta anses som väl spenderad tid i och med föreningens strategiska målsättning att agera möjliggörare och brobyggare, där arbetsgruppen i sin tur även förankrar specifika initiativ från lotsfunktionen vidare. Samtidigt besitter arbetsgruppen stor kunskap, som är ett stöd i tillförligheten som föreningen även lägger stor vikt vid.

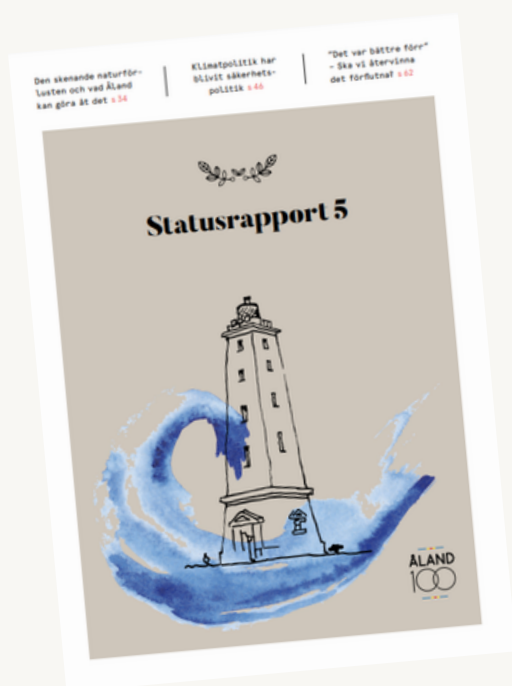
Lansering av Statusrapport 5

1 juni 2022

Redaktörskap statusrapport

Lotsfunktionen agerade projektledare och redaktör för Statusrapport 5. I uppdraget ingick även presentation av rapporten och/eller processen med rapporten, exempelvis för utvecklings- och hållbarhetsrådet, för nätverksgruppen för hållbara storföretag, regeringen och under rapportens lansering i lagtinget 1 juni 2022.

En betydande del av ledande hållbarhetslotsens arbetstid gick till uppdraget under perioden mars-maj 2022. Statusrapporten präglade även kommunikationen under verksamhetsåret och indikatorerna är en integrerad del av lotsarnas presentationer om arbetet inom bärkraft.ax.

Statusrapport 5

(klickbar i digital version)

Projektledning gemensamma möten

Lotsfunktionen projektledde och organiserade enligt plan två medaktörsmöten, öppna för alla med intresse av frågor som rör utvecklings- och hållbarhetsagendan.

Medaktörsmöte 4 oktober 2022 på Alandica Kultur och Kongress

Cirka 60 deltagare. Tema: Presentation av studien “Strukturella hinder för uppnåendet av utvecklings- och hållbarhetsagendan samt workshop baserat på studien och statusrapport 5 med frågeställningen “Vad behöver hända nu?”. Målansvariga och processledare för arbetsgruppen för koordinering och rapportering bistod med att agera bordvärdar och sammanställa material från diskussionerna. Slutlig sammanställning av allt material från workshopen lades som en bilaga till studien om strukturella hinder.

Medaktörsmöte 15 mars 2023 på Ålands Hotell- och restaurangskola

Cirka 40 deltagare. 15 mars 2023 ordnades periodens andra medaktörsmöte, då på temat demokrati, tillit och mångfald vid rekrytering. Deltagarna fördjupade sig i delarna som rörde korruption och demokrati i ÅSUB:s studie om tillit och under ledning av Johanna Fogelström-Duns, målansvarig för målet om tillit, diskuterade deltagarna vidare under en workshop. Materialet från workshopen sammanställdes till en checklista för mångfald vid rekrytering.

Materialet framhålls och förankras vidare under kommande verksamhetsår.

Medaktörsmöte 5 oktober 2022

Strukturella hinder för uppnåendet av utvecklings- och hållbarhetsagendan

I anslutning till medaktörsmötena och medaktörernas gemensamma riktning framåt finns en strategigrupp med representation från samhällets olika delar. Strategigruppen kommer med riktning och råd och kommenterar på upplägg för mötena, samt stöttar i utvärderingen efter mötena. Under perioden har strategigruppen även stöttat i processen med att förfina beskrivningen av medaktörerna och vad som förutsätts för att vara en medaktör i nätverket.

Strategigruppen har tillsammans med lotsfunktionen synat formuleringen av medaktörsbegreppet och tagit fram en beskrivning av kärnan i medaktörskapet: Medaktörerna vill se Ålands utvecklings- och hållbarhetsagenda förverkligad och bidrar själva med konkreta insatser för att detta ska ske. Medaktörerna träffas regelbundet för samordningsmöte, en plats för dialog och samverkan över sektorsgränser.

Som komplement, för att ytterligare förtydliga vad det innebär att vara medaktör, har lotsfunktionen under perioden förenklat och förtydligat handledningen för hur aktörer gör för att ansluta som medaktörer utgående från beskrivningen och tidigare tillvägagångssätt.

Strukturella hinder för uppnåendet av målen i utvecklings- och hållbarhetsagendan

Föreningen tog initiativ till en studie, där 21 sakkunniga inom olika områden med stark koppling till de strategiska utvecklingsmålen, delade med sig av sina uppfattningar om var strukturella hinder för uppnåendet av utvecklings- och hållbarhetsagendan finns och hur dessa gör sig synliga i vardagen. Speciellt fokus lades på områden som kopplar an till lagstiftning och ekonomiska styrmedel.

Studien färdigställdes i augusti 2022 och lanserades samt behandlades under medaktörsmötet i oktober 2022.

Strukturella hinder för uppnåendet av målen i utvecklings- och hållbarhetsagendan
(klickbar i digital version)

Axplock av hållbarhetslotsarnas arbete och samarbeten i media

Nätverket för hållbar kunskapsutveckling

Behövs fakta för bra beslut? (Ålands radio)

Nätverksgruppen för professionella konstnärer och konstutövare på Åland

Ny nätverksgrupp för professionella konstnärer på Åland (Nya Åland)

Nystartad plattform ska hjälpa konstnärer hitta varandra (Ålands radio)

Civilsamhällets nätverksgrupp

Utbrändhet fokus på frukostseminarium (Ålands radio)

Nätverksgruppen för hållbara storföretag på Åland

Ny ordförande i storföretagsgruppen i bärkraft.ax (Ålands radio)

Johannes Dahlman ny ordförande i bärkraft.ax (Ålandstidningen)

Kampanjer

Lokal kampanj ska spara energi (Ålands radio)

Hållbart resande i arbetet (Ålands radio)

Fem nya landskapsarter ska röstas fram (Ålandstidningen)

Omröstning ska ta fram nya landskapsarter (Ålands radio)

Apollofjärlien framröstad till ny landskapsart (Ålands radio)

Vilka blir Ålands nya landskapsarter (Nya Åland)

Gullivan får sällskap av nya landskapsarter (Nya Åland)

Dalkarby träsk är Östersjön i miniatyr (Ålandstidningen)

Strukturella hinder för uppnåendet av målen i utvecklings- och hållbarhetsagendan:

Ny rapport utmaning för bärkraft agendan (Ålands radio)

Statusrapport 5

Femte statusrapporten i hållbarhetsagendan klar (Ålandstidningen)

Övrigt

Vår resa mot ett hållbart Åland (Ålandstidningen)

Fullt hus på seminarium om Ålands blomstrande (Nya Åland)